

STICHTING KATHEDRALE BASILIEK SINT BAVO HAARLEM

Opgericht 26 februari 1971

ABN AMRO Bank 23.08.90.644

ING bank 2715042

Aan de leden van de Haarlemse Gemeenteraad.

Onderwerp: verzoek om een bijdrage in de restauratie-
kosten van de Haarlemse kathedraal

Datum : 5 november 2015

Geachte leden,

Hierbij die ik u toekomen de brieven, die op 27 oktober jl. zijn verstuurd aan uw Raad en aan het College van Burgemeester en Wethouders inzake het hierboven genoemde onderwerp. De bedoeling was, dat deze brieven u ruim vóór de begrotingsbehandeling zouden bereiken. Omdat ik op uw website niet kon opmaken, wanneer de begrotingsbehandeling zou plaatsvinden, ging ik van de veronderstelling uit, dat dit pas over enige weken het geval zou zijn. Dat blijkt niet juist te zijn. Ik ben er inmiddels achter gekomen, dat de behandeling volgende week al plaatsvindt. Om die reden stuur ik u de betreffende brieven nu rechtstreeks, opdat zij naar ik hoop nog volgende week ter sprake kunnen komen. Mocht u nadere informatie willen, dan geef ik u die graag. Mijn contactgegevens staan onder aan deze brief vermeld. Ik kan mij ook voorstellen, dat u eerst ter plaatse een kijkje wilt nemen en wil zien, hoe de restauratie vordert. Wij maken daartoe desgewenst graag een afspraak met u. Financieel zijn wij aan het einde van ons latijn gekomen. Wij hopen dan ook, dat de gemeente ons in die laatste fase zou willen bijstaan.

Tekent hoogachtend,

mr. W.M.N. Eggenkamp,
voorzitter

Tel.: 023-5292137 of 0653 497194

Email: wmn@eggenkamp.eu

Comité van aanbeveling restauratie

P. de Jong
oud-premier van Nederland

**Adrianus Johannes
kardinaal Simonis**
voormalig aartsbisschop
van Utrecht en oud-voor-
zitter van de Nederlandse
Bisschoppenconferentie,
destijds in deze kathedraal
tot priester gewijd

J.W. Remkes
commissaris van de Koningin
van Noord-Holland.

Prof. drs. A.L.L.M. Asselbergs
voormalig rijksadviseur
Cultureel Erfgoed en oud-
directeur van de Rijksdienst
voor de Monumentenzorg

Prof. dr. H.W. van Os
kunsthistoricus,
oud-directeur van het
Rijksmuseum te Amsterdam

Prof. dr. J.R. ter Molen
directeur van het Paleis
Het Loo, Nationaal Museum,
mede-oprichter van de
schatkamer

Drs. B. Heemskerk †
voormalig voorzitter van de
Raad van Bestuur van de
RABO-bank, oud-seminarist
van het bisdom Haarlem

**Luitenant-Generaal b.d.
A. van Baal**
vanwege de relatie
tussen het bisdom
Haarlem-Amsterdam en
het militair ordinariaat

Dr. ir. J.R. Vermeulen,
voormalig algemeen
directeur van de Koninklijke
Hollandia Vermeulen BV
te Haarlem en lid van
het algemeen bestuur van
VNO-NCW

STICHTING KATHEDRALE BASILIEK SINT BAVO HAARLEM

Opgericht 26 februari 1971

ABN AMRO Bank 23.08.90.644

ING bank 2715042

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
der gemeente Haarlem,
Grote Markt 2,
2011 RD Haarlem

Onderwerp: verzoek voor financiële bijdrage aan
de restauratie van de Nieuwe Bavo

Datum : 27 oktober 2015

Comité van aanbeveling restauratie

P. de Jong
oud-premier van Nederland

**Adrianus Johannes
kardinaal Simonis**
voormalig aartsbisschop
van Utrecht en oud-voor-
zitter van de Nederlandse
Bisschoppenconferentie,
destijds in deze kathedraal
tot priester gewijd

J.W. Remkes
commissaris van de Koningin
van Noord-Holland.

Prof. drs. A.L.L.M. Asselbergs
voormalig rijksadviseur
Cultureel Erfgoed en oud-
directeur van de Rijksdienst
voor de Monumentenzorg

Prof. dr. H.W. van Os
kunsthistoricus,
oud-directeur van het
Rijksmuseum te Amsterdam

Prof. dr. J.R. ter Molen
directeur van het Paleis
Het Loo, Nationaal Museum,
mede-oprichter van de
schatkamer

Drs. B. Heemskerk †
voormalig voorzitter van de
Raad van Bestuur van de
RABO-bank, oud-seminarist
van het bisdom Haarlem

**Luitenant-Generaal b.d.
A. van Baal**
vanwege de relatie
tussen het bisdom
Haarlem-Amsterdam en
het militair ordinariaat

Dr. ir. J.R. Vermeulen,
voormalig algemeen
directeur van de Koninklijke
Hollandia Vermeulen BV
te Haarlem en lid van
het algemeen bestuur van
VNO-NCW

Geacht College,

Hierbij doe ik u toekomen de brief, die wij heden inzake hetzelfde onderwerp hebben toegezonden aan de Raad van de uw Gemeente. Daarin vragen wij een forse financiële bijdrage aan de restauratie van deze immense kathedraal. Korthedshalve verwijzen wij u daarnaar. Wij hopen uiteraard, dat u zich daar ook in kan vinden en dat u zult willen bewerkstelligen, dat de gevraagde bijdrage ook komt. Wij zullen in de komende weken de verschillende partijen gaan benaderen om ons verzoek toe te lichten.

Ik kan mij voorstellen, dat uw College al dan niet in samenhang hiermee het complex zou willen bekijken. In dat geval maken wij graag een nadere afspraak met u. Onder aan deze brief staan mijn contactgegevens vermeld.

Tot nadere informatie gaarne bereid, tekent hoogachtend,

mr. W.M.N. Eggenkamp,
voorzitter

J.C. van Oostzanenlaan 4-6
2102 AX Heemstede

Tel.: 023-5292137 of 0653 497194

Email: wmn@eggenkamp.eu

STICHTING KATHEDRALE BASILIEK SINT BAVO HAARLEM

Opgericht 26 februari 1971

ABN AMRO Bank 23.08.90.644

ING bank 2715042

Aan de Raad der gemeente Haarlem
Grote Markt 2
2011 RD Haarlem

Onderwerp: verzoek voor financiële bijdrage aan
de restauratie van de Nieuwe Bavo

Datum : 27 oktober 2015

Geacht College,

Comité van aanbeveling restauratie

P. de Jong
oud-premier van Nederland

**Adrianus Johannes
kardinaal Simonis**
voormalig aartsbisschop
van Utrecht en oud-voor-
zitter van de Nederlandse
Bisschoppenconferentie,
destijds in deze kathedraal
tot priester gewijd

J.W. Remkes
commissaris van de Koningin
van Noord-Holland.

Prof. drs. A.L.L.M. Asselbergs
voormalig rijksadviseur
Cultureel Erfgoed en oud-
directeur van de Rijksdienst
voor de Monumentenzorg

Prof. dr. H.W. van Os
kunsthistoricus,
oud-directeur van het
Rijksmuseum te Amsterdam

Prof. dr. J.R. ter Molen
directeur van het Paleis
Het Loo, Nationaal Museum,
mede-oprichter van de
schatkamer

Drs. B. Heemskerck †
voormalig voorzitter van de
Raad van Bestuur van de
RABO-bank, oud-seminarist
van het bisdom Haarlem

**Luitenant-Generaal b.d.
A. van Baal**
vanwege de relatie
tussen het bisdom
Haarlem-Amsterdam en
het militair ordinariaat

Dr. ir. J.R. Vermeulen,
voormalig algemeen
directeur van de Koninklijke
Hollandia Vermeulen BV
te Haarlem en lid van
het algemeen bestuur van
VNO-NCW

Het zal u niet ontgaan zijn, dat sinds enige jaren intensief gewerkt wordt aan de restauratie van de Haarlemse kathedraal. Het betreft in veel opzichten een uitzonderlijk gebouw. Het blijkt qua volume na de Sint Jan in Den Bosch het grootste kerkgebouw van Nederland te zijn (meer dan 70.000 m³). Het is het enige kerkgebouw in ons land, dat als kathedraal is gebouwd en nog als zodanig in gebruik is. Alleen de Domkerk in Utrecht werd als zodanig gebouwd, maar deze is sinds de reformatie die niet meer als zodanig in gebruik. Verder is de kerk uit architectonisch oogpunt van groot belang. Gedurende de bouwtijd van ruim 30 jaar (1895-1930) ontwikkelde de kerk zich van de neogotiek (hoogkoor) naar jugendstil (koepel) en Amsterdamse school (torens). Tijdens de restauratie bleek, dat de kerk ook aan het exterieur een bijzondere kleurenpracht heeft gehad, die inmiddels grotendeels is teruggebracht. Inmiddels is binnen vakkringen duidelijk geworden, dat de kerk behoort tot de top-5 van kerkgebouwen, die in de periode 1850-1950 op de wereld zijn gebouwd samen met de Sacré Coeur in Parijs, de Sagrada Familia in Barcelona, de Westminster Cathedral in Londen en de Koekelbergbasiliek in Brussel.

Ook het interieur bevat veel kunstwerken, omdat tijdens de bouw vele, toen nog jonge kunstenaars bij de aankleding werden betrokken, die later beroemd werden, zoals Jan Toorop (tegeltableau's), Mari Andriessen (beeldhouwwerk), Han Bijvoet (glas-in-lood, schilderijen, tegeltableau's) en de gebroeders Brom (edelsmeden). Ook de orgels zijn van bijzondere kwaliteit. Daarnaast kent de kathedraal sinds 1973 een schatkamer, die inmiddels omgevormd is tot Kathedraal Museum, dat onder meer de inventaris bezit van de kapel, die koning Lodewijk Napoleon destijds liet aanbrengen in het Paleis op de Dam.

Vanwege het uitzonderlijke belang van deze kerk heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een besloten een boekwerk (monografie) over dit gebouw en zijn

ontstaansgeschiedenis uit te geven onder de naam Ad Orientem, dat geschreven wordt door mevrouw dr. B.C.M. van Hellenberg Hubar en dat in het voorjaar zal verschijnen en waarvoor de gemeente een bijdrage heeft toegezegd.

De kerk bleek na 100 jaar zeer aan een ingrijpende restauratie toe. Goten en daken lekten, het lood van de glas-in-loodramen kon het glas niet meer dragen, al het ijzerwerk roestte en zette daardoor in volume tot het drievoudige uit, balken - met name in de kapvoeten - waren verrot en voegen dienden vervangen te worden naast heel veel metselwerk. De totale kosten werden door het ingeschakelde architectenbureau Van Hoogetest Architecten uit Amersfoort geraamd op afgerond 26 miljoen euro. Op de eerste hierbij gevoegde bijlage is dit bedrag per fase uitgesplitst. Dit bedrag is door de eigen geloofsgemeenschap onmogelijk op te brengen. Voor de instandhouding van dit gebouw is naast de parochie een aparte stichting opgericht. Maar noch deze stichting noch de parochie heeft enig vermogen. Uit ons hierbij gaande jaarverslag over 2014 kunt u opmaken, dat nu zelfs sprake is van een negatief eigen vermogen. Al het geld, wat er was, is in de afgelopen jaren in de restauratie gestoken, zoals uit de bijlage van dit jaarverslag blijkt. Van begin af aan is gekeken en onderzocht, aan wie wij redelijkerwijs zouden kunnen vragen ons bij deze immense restauratieklus te helpen. Daartoe is op 21 maart 2010 een plan opgesteld. Deze "globale investeringsbegroting en financieringsplan restauratie Kathedrale Basiliek Sint Bavo te Haarlem" treft u eveneens hierbij aan. Daaruit blijkt, dat wij hopen, dat de gemeente voor 3 miljoen euro zou willen bijdragen: 1.5 miljoen euro aan de realisering van het KathedraalMuseum en 1.5 miljoen euro aan de eigenlijke restauratie. Dat zijn uiteraard forse bedragen. Maar ongebruikelijk zijn deze bedragen bij vergelijkbare projecten in gemeenten van dezelfde orde van grootte niet. Zo heeft de gemeente Leiden in de afgelopen jaren in totaal 5 miljoen euro ter beschikking gesteld aan de restauratie van de Pieterskerk aldaar hetzij als subsidie a fonds perdu hetzij als renteloze lening. De gemeente Delft heeft besloten 3 miljoen euro ter beschikking te stellen aan de nu in uitvoering zijnde restauratie van de Nieuwe Kerk, zij het, dat vanwege de zeer slechte financiële positie van de gemeente vooralsnog alleen de eerste 1.5 miljoen euro is uitbetaald. En de gemeente Den Bosch overtreft beide gemeente voor wat haar bijdrage aan de Sint Jan betreft (8 miljoen euro). Maar ook de gemeente Haarlem heeft regelmatig aan de restauratie en verbouw van kerken bijgedragen. Ik denk daarbij aan de inbouw van studentenwoningen in de voormalige H. Hartkerk aan de Kleverlaan en aan de instandhouding van de Oosterkerk aan de Richard Holkade (250.000 euro).

Qua restauratie hopen wij binnenkort de laatste grote fase in te gaan. De restauratie aan het middenschip zal in het voorjaar worden afgerond en onderwijl kan begin 2016 een start gemaakt worden met de restauratie van het westfront met de twee torens. Ten opzichte van het bij deze brief gevoegde schema lopen wij daar iets op vooruit. Maar daarmee kan niet worden gestart, als de dekking niet rond is. De daaraan verbonden kosten zijn geraamd op 4.5 miljoen euro. Hiervan is ongeveer 3 miljoen euro toegezegd door het rijk. Bij de provincie loopt een aanvraag voor het maximaal mogelijke bedrag van 750.000 euro. En om het restauratieproces niet te onderbreken is nog eens 750.000 euro nodig. Onderbreking van het restauratieproces is fataal. Dat leidt alleen maar tot onnodige hogere kosten (bv. afbreken en later weer opbouwen van de bouwplaats). Die 750.000 euro hebben wij niet in de portemonnee en we zien ook geen mogelijkheden meer dat geld elders vandaan te halen. Uiteraard hebben we meer geld nodig, o.a. voor het aanbrengen van de nodige installaties, maar de primaire zorg ligt in het voorkomen, dat het restauratieproces stopt.

Van de in de bijlage genoemde instellingen heeft nagenoeg een ieder het geraamde bedrag bijgedragen. Zo geeft het rijk 10 miljoen toegezegd, komt de provincie, indien de nu gevraagde 750.000 wordt toegekend ook aan de geraamde 3 miljoen euro en ook het Bisdom Haarlem heeft inmiddels 3 miljoen euro neergeteld. De eigen parochie is volop bezig om haar miljoen bij te dragen en bij de Bankgiroloterij is voor de zevende keer een bijdrage in die orde van grootte gevraagd.

Vanaf 2009 hebben wij ons regelmatig tot de gemeente gewend. De eerste brief ter zake was de brief aan het College van Burgemeester en Wethouders van 24 april 2009. Sindsdien hebben leden van het College zich regelmatig op de hoogte laten stellen van de voortgang. En recentelijk hebben wij ons bij brief van 10 februari 2014 gewend tot alle politieke partijen, die meededen aan de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 en bij brief van 21 april 2014 aan de partijen, die het nieuwe college gingen vormen.

Wij hopen, dat u ons tenminste een bedrag van de meest urgente 750.000 euro wilt toekennen en uiteraard zijn wij zeer geholpen met meer en met name met 1.5 miljoen euro. Wij zijn er van overtuigd, dat de stad hier veel profijt van kan hebben. Niet alleen is het gebouw een sieraad voor de stad en uit oogpunt van marketing en toerisme zeer uit te nutten, maar het gebouw is naast haar functie van kathedrale- en parochiekerk ook multi-inzetbaar met name op cultureel gebied. Daarbij ware vooral te denken aan grote muziekuitvoeringen, waarbij de drie aanwezige orgels en de kathedrale koren van het eigen Muziekinstituut een belangrijke rol kunnen spelen. Maar ook andere gebeurtenissen zijn denkbaar. Zo werd in het afgelopen jaar in de kerk de niet-religieuze herdenkingsdienst gehouden voor het omgekomen Haarlemse gezin bij de ramp van de MH17. Daarnaast hopen wij, dat het nieuwe kathedraalMuseum, dat ondergebracht is inde crypte onder het hoogkoor zal uitgroeien tot een voor Haarlem nieuwe publiekstrekker.

Desgewenst lichten wij deze aanvraag nader voor u toe. Wij nodigen u of één of meer van uw commissies graag uit ter plaatse te komen kijken. Dan ziet u ook, wat allemaal al gerealiseerd is en tevens wat er nog moet gaan gebeuren. In de komende weken verdwijnt de steiger uit het middenschip en kan het interieur weer in zijn geheel worden ervaren. U ziet dan ook de door Jan Dibbets ontworpen nieuwe ramen in het middenschip.

In afwachting van uw reactie, tekent hoogachtend namens het bestuur,

mr. W.M.N. Eggenkamp,
voorzitter

N.B. U kunt mij het beste op mijn privé-adres bereiken, maar via de kathedraal, Leidsevaart 146, 2014 HE Haarlem, kan ook. Mijn adresgegevens zijn:

J.C. van Oostzanenlaan 4-6
2102 AX Heemstede
Tel,: 023-5292137 of 0653 497194
Email: wmn@eggenkamp.eu